

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๑/๒๕๕๕

วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลฎีกาส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นายนคร ดวงแก้ว กับพวก) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่
อ. ๒๓๐๕/๒๕๕๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ส่งเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติ
ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ สรุปความได้ว่า นายนคร ดวงแก้ว
และนายสุบรรณ สาระพันธ์ (ผู้ร้อง) ถูกเจ้าพนักงานจับกุมในข้อหาซื้อเฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อเสพ
และเพื่อจำหน่ายในปริมาณ ๔๕.๘ กรัม จำนวนเป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์หนัก ๓๖.๕ กรัม
ผู้ร้องให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและในชั้นสอบสวน ต่อมาในชั้นพิจารณาผู้ร้องทั้งสองนำสืบปฏิเสธ
โดยอ้างว่าได้ครอบครองสารเสพติดไว้เพื่อเสพมิได้มิไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า
จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง
และมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง จำคุกคนละ ๑๕ ปี จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน
เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๕
จำคุกคนละ ๑๐ ปี บวกลดโทษจำคุก ๗ เดือนของจำเลยที่ ๑ ที่รอการลงโทษไว้เข้ากับคดีนี้ รวมจำคุก
จำเลยที่ ๑ มีกำหนด ๑๐ ปี ๗ เดือน ๗ วัน ริบเฮโรอีนของกลาง ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษายืน
ผู้ร้องฎีกาโดยโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “การผลิต
นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษ... จำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ยี่สิบกรัม
ขึ้นไป ให้ถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย” ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓
และมาตรา ๖ ใช้บังคับกับผู้ร้องไม่ได้ ศาลฎีกาจึงให้รอการพิจารณาพิพากษาคดีนี้ไว้ชั่วคราว และให้ส่ง
ปัญหาที่จำเลยโต้แย้งผ่านกระทรวงยุติธรรมไปตามทางการ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งรับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อ ๑๐ ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ๑
ในการประชุมเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๒ โดยมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติด
ให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ หรือไม่

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า

“ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๑ เว้นแต่การมีไว้ในครอบครองในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการตามที่รัฐมนตรี อนุญาตเป็นหนังสือเฉพาะรายหรือเฉพาะกรณีที่เหมาะสมสมควร

การผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จำนวน เป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่สี่สิบกรัมขึ้นไป ให้ถือว่าผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๓ บัญญัติว่า

“ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด

ก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

การที่ผู้ร้องยื่นฎีกาโดยโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓ และต้องด้วยมาตรา ๖ โดยอ้างว่าผู้ร้องมียาเสพติดให้โทษ ไว้เพื่อเสพเพียงอย่างเดียว มิได้มีการจำหน่ายหรือมีไว้เพื่อจำหน่าย แต่กฎหมายได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษจำนวนเป็นสารบริสุทธิ์ได้ตั้งแต่ ๒๐ กรัมขึ้นไป ให้ถือว่าผู้นั้นมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เมื่อผู้ร้องทั้งสองคนมีไว้ซึ่งยาเสพติดให้โทษถึงปริมาณ ๔๕.๘ กรัม และจำนวน เป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์น้ำหนัก ๓๖.๕ กรัม จึงเข้าข่ายตามข้อสันนิษฐานของกฎหมาย ว่ามียาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ดังกล่าว ซึ่งเป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาดของกฎหมาย แม้ข้อเท็จจริงผู้ร้องจะมีได้ มีการจำหน่ายก็ตาม หากมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภทและจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดตามกฎหมายแล้ว และผู้กระทำผิดจะได้รับโทษสูงขึ้น ทั้งนี้ เพราะยาเสพติดให้โทษเป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพและสังคมอย่างใหญ่หลวง การจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ถือเป็นการหนี้ยกเว้นก่อให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายให้กว้างขวางยิ่งขึ้น กฎหมายจึงกำหนดโทษของ การจำหน่ายไว้สูงกว่าการเสพ เพื่อให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดเกรงกลัว ส่วนมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดไว้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่พึงปฏิบัติต่อผู้ถูกจับกุมและสอบสวนในคดีอาญาอย่างมีมนุษยธรรมเสมือน เป็นบุคคลที่ยังไม่มีความผิด แต่กรณีนี้ผู้ร้องถูกจับกุมพร้อมของกลางและยอมรับสารภาพแล้วว่า ตนมี ยาเสพติดให้โทษไว้ในครอบครองเป็นจำนวน ๔๕.๘ กรัม และจำนวนเป็นเฮโรอีนไฮโดรคลอไรด์บริสุทธิ์ น้ำหนัก ๓๖.๕ กรัมจริง ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมาย และศาลอุทธรณ์ได้พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น

แล้วว่ามีความผิดตามกฎหมาย ประกอบกับได้ผ่านกระบวนการจับกุมและสอบสวนและกระบวนการยุติธรรม จนศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้ร้องมีความผิด จึงไม่มีเหตุผลจะอ้างมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ตนได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญดังกล่าว และข้อสันนิษฐานในบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ก็มีได้มีความเกี่ยวข้องกับมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสอง ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๓

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ